

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/36/2014
Identifikačné číslo spisu:	6013201537
Dátum vydania rozhodnutia:	24.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6013201537.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD, v právnej veci navrhovateľa: E. D., nar. XX. S. XXXX, bytom D., XXX XX I., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/142/2013-56 zo dňa 14. januára 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/142/2013-56 zo dňa 14. januára 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 20. augusta 2013 č. XXX XXX XXXX X a rozhodnutie odporkyne rovnakého čísla zo dňa 16. augusta 2007, ktorým odporkyňa podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) v znení zákona č. 721/2004 Z. z. a § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od 7. augusta 2010, pričom pri posudzovaní nároku navrhovateľa vychádzala z právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedeného napr. v rozsudku sp. zn. 7So/138/2011 zo dňa 15. augusta 2012 a pri určovaní dôchodkového veku v súvislosti so zaradením doby výkonu služby do I. kategórii funkcií vychádzala z ust. § 21, § 14 ods. 4, § 132 a § 175 zákona č. 100/1988 Zb.. Navrhovateľ počas výkonu služby získal viac ako 20 rokov v I. kategórii funkcií, dôchodkový vek dosiahol dovŕšením 55 rokov veku dňa 27. júla 1995. Vzhľadom na skutočnosť, že nárok na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania poistencovi vzniknúť nemôže, zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia.

Ako uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku, mal v konaní preukázané, že navrhovateľ žiadosťou zo 7. augusta 2013 požiadal odporkyňu o priznanie starobného dôchodku od 7. augusta 2010. Taktiež mal za preukázané, že Ministerstvo vnútra SR, orgán sociálneho zabezpečenia rozhodnutím č.

p.: SCP-30.287-14- S/5/2000 zo dňa 16. júna 2000 podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb. priznalo navrhovateľovi od 27. júla 2000 starobný dôchodok vo výške 7 154,-Sk mesačne. V odôvodnení tohto rozhodnutia bolo uvedené, že dôchodok bol vymeraný z najvýhodnejšieho priemerného mesačného zárobku podľa § 12 a § 131 zákona č. 100/1988 Zb. za roky 1990 - 1994 v sume 4 067,-Sk mesačne a s prihladením k započítanej dobe služby (zamestnania) od 18. roku veku t. j. 36 rokov (z toho 31 rokov v I. kategórii funkcií, 5 rokov v III. pracovnej kategórii) a 2 roky a 3 mesiace po vzniku nároku na dôchodok. Najvyššia výmera starobného dôchodku podľa § 133 ods. 4 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. je 7 154,-Sk mesačne a v takejto výške sa starobný dôchodok priznáva.

Ďalej bolo zistené, že navrhovateľ požiadal o priznanie starobného dôchodku aj ku dňu 1. januára 2005 a odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 16. augusta 2007 žiadosť navrhovateľa zamietla z rovnakých dôvodov ako v rozhodnutí zo dňa 20. augusta 2013. Odporkyňa v tomto rozhodnutí okrem iného uviedla, že týmto realizuje rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. júla 2007 č. k. 21Sd/54/2005.

Ako uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku, mal nesporne preukázané, že navrhovateľovi bol podľa § 132 a § 133 zák. č. 100/1988 Zb. priznaný starobný dôchodok od 27. júla 2000 rozhodnutím Ministerstva vnútra SR zo dňa 16. júna 2000 so započítaním doby služby 36 rokov (z toho 31 rokov v I. kategórii funkcií, 5 rokov v III. pracovnej kategórii) a 2 roky a 3 mesiace po vzniku nároku na dôchodok. Navrhovateľovi nebol priznaný výsluhový dôchodok podľa § 328/2002 Z. z..

Poukázal na znenie ustanovenia § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva.

Z uvedeného dôvodu aj Ministerstvo vnútra SR vo svojich rozhodnutiach o zvyšovaní dávky uvádza termín výsluhový dôchodok.

Podľa názoru Najvyššieho súdu SR starobný dôchodok sa iba považuje za výsluhový dôchodok, ale zostáva naďalej starobný dôchodok. Vznik nároku na starobný dôchodok a jeho výplatu podľa zák. č. 100/1988 Zb. súčasne vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z.. Tento názor vyslovil Najvyšší súd SR aj v rozsudku sp. zn. 9So/41/2008 zo dňa 29. septembra 2008.

Podľa § 67 ods. 4 zák. č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov ak poistenec Sociálnej poisťovne, ktorému vznikol nárok na výplatu starobného dôchodku pred 1. januárom 2004 a na výplatu tohto dôchodku je príslušný útvar sociálneho zabezpečenia ministerstva, požiada o zvýšenie starobného dôchodku podľa osobitného predpisu (§ 261 ods. 3 a § 293 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z.), vyžiada si útvar sociálneho zabezpečenia prevedenie poistného na starobné poistenie, údaje o dobe trvania dôchodkového poistenia a údaje o príjmoch za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembra 2003 od Sociálnej poisťovne. Starobný dôchodok v takom prípade zvyšuje príslušný útvar sociálneho zabezpečenia ministerstva.

V zmysle uvedeného navrhovateľ má možnosť požiadať útvar sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra SR o zvýšenie starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie. Uviedol, že rozsudok krajského súdu ako i rozhodnutia odporkyne považuje za nepravdivé, protizákonné a zmätočné. Domáhal sa zhodnotenia dôb dôchodkového poistenia, ktoré podľa platných zákonov odvádzal do všeobecného systému

sociálneho poistenia od 1. septembra 1995 do 13. augusta 2004, pričom MV - SR odbor sociálneho zabezpečenia pri výpočte dôchodkovej dávky tieto doby nebral vôbec do úvahy a svojim rozhodnutím priznal navrhovateľovi starobný dôchodok v najvyššej možnej výške pre rok 2000 - t. j. 7 154,- Sk a to rozhodnutím zo dňa 16. júna 2000 č. 30.287-14-S/2000 podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb.. Podľa jeho názoru MV-SR v uvedenom rozhodnutí malo najskôr vypočítať skutočnú výšku dôchodkovej dávky podľa odpracovaných rokov, podľa skutočnej PMZ a podľa výšky osobného mzdového bodu, a keď by táto výška dôchodkovej dávky presiahla najvyššiu možnú výmeru, tak malo uviesť, že sa výška dôchodkovej dávky priznáva v tejto výške.

Ďalej uviedol, že MV-SR mu prípisom oznámilo, že dňom 1. júla 2002 nadobudol účinnosť nový zákon o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov č. 328/2002 Z. z. a že podľa tohto zákona sa starobný dôchodok policajtov, ak ich pomer trval viac ako 15 rokov, na ktorý vznikol nárok podľa doterajších predpisov považuje za výsluhový dôchodok, pričom sa výška dôchodkovej dávky nezmenila. V tomto čase platil ešte zákon č. 100/1988 Zb..

Poukázal na to, že sa u odporkyne informoval, či má nárok na nejaký dôchodok od Sociálnej poisťovne za obdobie, kedy bol poistený vo všeobecnom systéme, keď je poberateľom výsluhového dôchodku, pričom pracovníčka Sociálnej poisťovne mu povedala, že má nárok na určitú časť starobného dôchodku, ak vykladuje dobu dôchodkového poistenia vo všeobecnom systéme.

Pokiaľ sa jedná o rozhodnutia zo dňa 16. augusta 2007 a zo dňa 20. augusta 2013, tak tieto rozhodnutia sú odlišné v časti odôvodnenie, kde sa v oboch najprv vysvetľuje, kedy má občan nárok od Sociálnej poisťovne na starobný dôchodok podľa § 21 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. a ako má Sociálna poisťovňa postupovať pri konaní o nárokoch na dávky, na ktoré vznikol nárok pred 1. januárom 2004. Podľa názoru navrhovateľa Sociálna poisťovňa mala rozhodnúť o zmene sumy dávky za obdobie pred 1. januárom 2004.

Ďalej poukázal na právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky, že starobný dôchodok sa považuje za výsluhový. Podľa jeho názoru takýto názor je protizákonný. Podľa tohto sa tento názor používa len pri zvyšovaní výsluhového dôchodku.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne. Dôvody, ktoré navrhovateľ uvádza v odvolaní považuje odporkyňa za neopodstatnené. Odporkyňa má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť rozhodnutia odporkyne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20. augusta 2013 a zo dňa 16. augusta 2007, ktorými bola navrhovateľovi podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a § 21 zákona č. 100/1988 Zb. zamietnutá žiadosť o priznanie starobného dôchodku od 7. augusta 2010.

Ako vyplynulo z predloženého administratívneho spisu ako i súdneho spisu navrhovateľ žiadosťou zo dňa 7. augusta 2013 požiadal o priznanie starobného dôchodku. Rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. p.: SCP-30.287-14-S/5-2000 zo dňa 16. júna 2000 bol navrhovateľovi priznaný starobný dôchodok podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb.. Navrhovateľ počas výkonu služby získal viac ako 20 rokov v I. kategórii funkcií, dôchodkový vek dosiahol dovŕšením 55. roku veku 27. júla 1995, t. j. za účinnosti zákona č. 100/1988 Zb.. Podmienky nároku na dôchodok s prihliadnutím sa znížený dôchodkový vek podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. posúdil a sumu dôchodku aj so zohľadnením zamestnania získaných vo všeobecnom systéme už určil orgán sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Na určenie sumy starobného dôchodku bola zhodnotená nasledovná doba.

Doba od 27. júla 1958 do 16. októbra 1958, od 20. októbra 1958 do 31. decembra 1958, od 9. februára 1959 do 9. mája 1959, od 12. mája 1959 do 29. októbra 1959 v III. pracovnej kategórii, doba výkonu základnej vojenskej služby od 30. októbra 1959 do 31. októbra 1961 v I. kategórii funkcií, doba civilného zamestnania od 6. novembra 1961 do 31. augusta 1965 v III. pracovnej kategórii, doba služby v Policajnom zbore od 1. septembra 1965 do 30. novembra 1994 v I. kategórii funkcií, doba zamestnania od 25. januára 1995 do 26. júla 1995 v III. pracovnej kategórii a doba po dovŕšení dôchodkového veku od 23. februára 1996 do 22. mája 1996, od 26. júna 1996 do 31. marca 1997, od 1. apríla 1997 do 30. júna 1997 a od 1. júla 1998 do 31. augusta 1999.

V uvedenej právnej veci odvolací súd v súlade s ustálenou judikatúrou udáva, že starobný dôchodok sa iba považuje za výsluhový dôchodok, ale zostáva naďalej starobný dôchodok. Vznik nároku na starobný dôchodok (a jeho priznanie) podľa zákona č. 100/1988 Zb. vylučuje možnosť vzniku ďalšieho nároku na starobný dôchodok podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. ako i podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z..

Právne významnou skutočnosťou pri posudzovaní nároku navrhovateľa na starobný dôchodok je skutočnosť, že navrhovateľovi bol už priznaný starobný dôchodok podľa V. časti zákona č. 100/1988 Zb., ktorý súčasne vylučuje možnosť vzniku ďalšieho nároku na starobný dôchodok podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb., resp. podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z..

Vzhľadom na uvedené a na skutočnosť, že nárok na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania poistencovi nemôže vzniknúť, žiadosť navrhovateľa zo dňa 7. augusta 2013 o priznanie starobného dôchodku od 7. augusta 2013 zo všeobecného systému sociálneho poistenia bola zamietnutá.

V súlade s ustanovením § 67 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. navrhovateľ má možnosť za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 podľa zákona v znení neskorších predpisov, požiadať o zvýšenie už priznaného výsluhového dôchodku, ktorého suma bola určená podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení, útvar sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktoré starobný dôchodok priznal a vypláca. Uvedené sa vzťahuje na poistencov, ktorým sa podľa § 274 zákona zachováávajú nároky zo zaradenia doby služby do I. alebo II. kategórii funkcií a bol im priznaný.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 od. 1,2 O.s.p. potvrdil, pričom sa stotožnil s právnym posúdením veci, ktoré krajský súd náležite odôvodnil.

Námietky navrhovateľa neboli tak spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozsudku krajského súdu.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.